

Les clarisses: el darrer testimoni

Josep Bayerri Raga,
periodista

Les sis clarisses que resten són el darrer testimoni de la presència d'ordres religiosos de clausura dins la ciutat, l'origen de les quals es remunta a l'edat mitjana. El 2007 se'n van anar a viure a Saragossa les quatre monges que restaven al monestir de la Puríssima, fundat el 1644 pel bisbe Giovanni Battista Veschi, qui portà des de Nàpols la bellíssima imatge renaixentista del Crist. El 1969 havien estat les cinc supervivents del monestir de Sant Joan que es traslladaren a Gandia; era la branca femenina de la nobiliària orde de Sant Joan de Jerusalem i de Malta; instal·lades a la Ràpita, el 1290, i allotjades a Tortosa des de 1579 per raons de seguretat. Extramurs de la ciutat, al barri de Jesús, també hi ha el convent de les Carmelites Descalces, les filles de Santa Teresa d'Àvila, que van arribar el 1876 de la mà d'Enric d'Ossó.

A banda dels monestirs de vida contemplativa, els anys immediats al final de la guerra es va viure el moment de màxima expansió de presència de comunitats religioses femenines a la ciutat. A partir de principi dels seixanta, però, comença la davallada: les Carmelites de Sant Josep se n'anaren el 1962, als 13 anys de la seva arribada; les Filles del Cor de Maria, el 1970, al cap de 20 anys de portar la gestió domèstica del Seminari Diocesà; les religioses salesianes, el 1979, en fracassar la iniciativa d'obrir un col·legi al balneari Porcar de Remolins; les germanetes dels Pobres, el 1985, quan s'havia complert el segle des de la fundació d'un asil per als vells necessitats a les restes de l'antic convent de Caputxins; les Oblates, el 1987, el convent de les quals és ara seu del Consell Comarcal del Baix Ebre, i les Carmelites Missioneres, el 1989, després de realitzar durant gairebé mig segle tasques assistencials a la Clínica Aliança. De les fundacions del segle XIX avui només resten les religioses Teresianes, les de la Consolació i les Serves de Jesús. Pel contrari, el 1995 arribaria una religiosa de les Filles de la Caritat per fer-se càrrec de la casa d'acollida; les "paules"

Fa dues setmanes, en una nit de vent d'aquestes pròpies de la terra, va ensorrar-se part de la coberta de la petita església al monestir de Santa Clara de Tortosa. Sembla que l'obra estava ja en mal estat per causa del deficient material (biguetes amb aluminosi) que es va emprar quan es va construir fa mig segle en plena postguerra.

El convent de Santa Clara és la veritable joia de la corona on viuen amb estricta humilitat franciscana les darreres sis monges fabricant el pa d'àngel per a la missa.

ja havien estat a Tortosa entre 1808 i 1848.

El convent de Santa Clara, amb l'advocació de Mare de Déu de les Neus, és diferent. És una veritable joia per les restes de l'arquitectura, en concret el claustre gòtic primitiu del qual se'n conserven dues

El convent ha sofert tots els esdeveniments històrics i ha estat destruït i reconstruït una vegada darrere l'altra

ales; i també pel valor que representa la seva existència per a Tortosa. Fundat el 1233, és a dir, 21 anys després de la creació de l'orde per Clara d'Assís i en vida de la santa, ocupà els terrenys on encara hi és, cedits per l'orde dels Templers que exercien la senyoria de la ciutat i del castell de la Suda des del 1149. El convent ha sofert tots els esdeveniments històrics i ha estat destruït i reconstruït una vegada darrere l'altra. Especialment greu fou la revolució de 1936 quan els anarquistes hi van calar foc i, després, la Guerra, que va acabar de malmetre'l. Destruïda l'església, el 1955 es va ha-

bilitat l'hostatgeria per a nova capella, que és la que s'ha ensorrat.

Ara fa dos anys, la catalano-francesa Josefina Matamoros, nascuda a Godall i reconeguda internacionalment com a experta en art contemporani, va aconseguir l'aportació de recursos econòmics de la fundació suïssa Agapa Stiftung i el fons parisenc Art Tutti per rehabilitar les cinc arcades que queden en peu de l'església templera del monestir, ja que presentaven un perill immediat de col·lapse. Jo recordo, de menuts, a final dels anys cinquanta, que pujàvem a l'esplanada dels antics quaters i, abocats a una tanca, veíem com les monges cultivaven el jardí. Molts anys després, vaig portar Alexandre Cirici Pellicer a fer la mateixa aventura. Era un enamorat de Tortosa. De les poques persones amb autoritat artística que em va lloar l'edifici del Seminari davant el menyspreu de molts que es creuen sàvies.

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

Clínica Terres de l'Ebre
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Pl. de Joaquim Bau, 6-8 43500 Tortosa
clinicatortosa@grupsagessa.cat
977 588 200

Reserva de visites 977 588 205

Atenció personalitzada per
a mútuls i particulars de
les Terres de l'Ebre, el Baix
Maestrat i el Baix Aragó

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia
ALG Proves d'al·lèrgia
AN Clínica del dolor
AP Biòpsia, citologia i immunohistoquímica
CAR ECG, holter ECG i TA, ergometria i ecocardiografia
COT Artroscopies, infiltracions, embenats i enguixats
DER Crioteràpia i electrocoagulació
DIG Gastroscopia, colonoscopia i polipectomia amb sedació

INF Cures, injectables, vacunes i educació per a la salut
ME Revisions esportives per a infants, adults i professionals
OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i /GIN morfològica, histerosalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D
OFT Biometria, campimetria, retinografia, tomografia de coherència òptica (OCT) i laser YAG
ORL Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibrolaringoscopia, i potencials evocats auditius
PNE Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polisomnografia

REU Capil·laroscopia i infiltracions
RHB Fisioteràpia i rehabilitació del sol pelvici
SDPI Radiologia simple i contrastada, mamografia, ortopantomografia, cefalometria i telemetria
Ecografia abdominal, renovescoprostàtica, cardíaca, mamària, oftàlmica, pediàtrica, muscular i parts toves, osteoarticular, transvaginal i tiroïdal.
PAF i BAG Ecodoplers arterials i venosos (EELI, EESS i TSA)
URO Cistoscopia, fluxmetria, sondatge vesical, dilatacions uretrals i urodinàmica